Neziskový sektor, stát a boj proti financování terorismu ve Švédsku

Autor: Ing. Jan Martin Rolenc

Kontakt: Středisko mezinárodních studií Jana Masaryka, Fakulta mezinárodních vztahů, Vysoká škola ekonomická v Praze, nám. W. Churchilla 4, 130 67 Praha 3

E-mail: rolencj@vse.cz

Mobil: 723 770 696

Abstrakt

Tento materiál obsahuje základní charakteristiku tzv. neziskového sektoru a různých druhů neziskových organizací ve Švédsku. Zabývá se jejich stručnou historií, postavením ve společnosti a vztahy se státem a státními orgány. Pozornost věnuje právní regulaci zakládání, existence a financování těchto organizací, a to zejména ve vztahu k možnosti zneužití jejich aktivit organizovaným zločinem a mezinárodním terorismem.

Úvod: Historická poznámka

Vztahy mezi státem a různými nestátními neziskovými aktivitami nabývají ve Švédsku zásadního významu již v 16. století. Hlavní roli mezi nimi hrají lidová masová hnutí, kladoucí důraz na členství, aktivismus, demokratické rozhodování atd. Prvotně charitativní zaměření těchto aktivit je původně v rukou švédské církve, a to i po její reformaci na počátku 16. století, kdy vzniká oficiální organizace Švédská církev, která zaujímá dominantní postavení ve švédském církevním životě i dnes.

19. století přináší v návaznosti na průmyslovou revoluci i ve Švédsku sociální neklid a chudobu, což vede k rychlému rozvoji rozličných charitativních aktivit. Ty jsou na počátku 19. století především v rukou švédské střední třídy, ale postupně v nich svou roli upevňují švédské ženy (feminizace hnutí). Roku 1903 je založen Ústřední svaz pro sociální práci (*Centralförbundet för Socialt Arbete* – www.csa.a.se), jehož hlavním cílem je podporovat rozvoj v sociálně-politické oblasti, a tak přispívat k vytváření podmínek pro úspěšnou sociální práci. V průběhu 20. století řada soukromých sociálních aktivit upadá v souvislosti s rozvojem sociálního státu, který jich řadu de facto přebírá.

Dalším historickým zástupcem švédského neziskového sektoru jsou nadace. Již koncem 19. století se řada z nich věnuje péči o chudé, o děti a aktivitám v oblasti vzdělávání a vědy. Zde lze jmenovat např. známou Nobelovu nadaci (*Nobelstiftelsen* – www.nobelprize.org), která uděluje první Nobelovy ceny již roku 1901. Po první světové

válce je zakládána řada dalších nadací, především bohatými rodinami švédských průmyslníků (např. Wallenbergové). Jejich vliv přetrvává do dnešní doby. Dnes se největší švédské nadace věnují financování vědy, výzkumu a vzdělání.

Konečně je také nutno zmínit tzv. lidová masová hnutí, která se rozvíjejí od poloviny 19. století. Přinášejí především nové formy sdružování: svobodné církve, moderní prohibiční hnutí, hnutí pracujících, spotřebitelská družstva, sportovní hnutí, instituty pro vzdělávání dospělých apod. Od 30. do 60. let minulého století jim dominuje švédské hnutí pracujících, a to jak co se týče vlivu, tak členské základny. Po druhé světové válce se rozvíjí nová společenská hnutí, např. přistěhovalecké organizace, hnutí hendikepovaných a za jejich práva (60. a 70. léta), environmentální hnutí a hnutí žen (70. a 80. léta) apod.

Švédský neziskový sektor dnes

Ve Švédsku existují dva základní typy neziskových organizací:

1. neziskové sdružení (*ideell förening*) a
2. nadace (*stiftelse*).

Do poloviny 90. let de facto neexistovala specifická právní úprava těchto organizací, ani nebyly přesně definovány. I dnes lze neziskový sektor ve Švédsku označit za dosti heterogenní a je těžké ho zasadit do nějaké konkrétní struktury. Nejčastěji používanými termíny pro označení těchto typů organizací či sdružení jsou lidové hnutí, zájmová organizace, dobrovolnický sektor, či neziskový (*ideell*) sektor.

Sdružení (asociace) ve Švédsku vzniká, když se skupina jednotlivců (či právnických osob) spojí, aby spolupracovali za účelem společného cíle. Je zde důraz na kolektivitu (proto sdružení, *förening*). V případě nadací neexistovala dlouho konkrétní legislativa. Současná úprava přibližně stanoví, že nadace vzniká vydělením majetku jedním nebo více členy nadace, jež je trvale a nezávisle spravován za přesně stanoveným účelem. Na rozdíl od sdružení je nadace založena pouze na tomto majetku (či vkladu), spravovaném za účelem dosažení svých cílů.

Švédská společnost se vyznačuje vysokou úrovní členství v různých sdruženích. Proto je Švédsko často označováno za „hluboce organizovaný národ“ (Lundström – Wijkström, 1995, s. 6). V současnosti ve Švédsku působí odhadem až 200 tisíc neziskových organizací různého typu. Nejvíce členů mají zřejmě družstva (bytová a spotřebitelská družstva), sportovní sdružení a odborové organizace. Téměř 50% švédského obyvatelstva je aktivní jako dobrovolníci v různých sdruženích. A existuje řada zastřešujících organizací (federací), zjm. na trhu práce a v oblasti družstev.

Koncept „veřejného prospěchu“ (*public good*) je jak v každodenním životě, tak v právnické literatuře a zákonodárství vyjadřován termíny *ideell* a *allmännyttig*, přičemž tyto výrazy vzbuzují konotace jako „altruistický“, „neziskový“, „dobrovolnický“, „veřejné blaho“ apod. Politicky nejvíce neutrálním termínem je *ideell sektor* (neziskový sektor), přičemž v legislativě jsou používány oba termíny *ideell* a *allmännyttig* rovnocenně. Termíny jsou vázány především na sdružení (asociace), vyjma nadací.

Co se týče charity, jelikož ve Švédsku stát přebírá na sebe zodpovědnost za společenský blahobyt, je zde nižší poptávka po těchto organizacích. Švédský výraz pro charitu (*valgorenhet*) má úzký význam, především pro aktivity v oblasti společenského blahobytu. Pouze cca 7% organizací se označuje za „charitativní“ (Lundström – Wijkström, 1995, s. 7).

Švédská lidová masová hnutí (*folkrörelse*) lze rozdělit do dvou skupin:

1. Původní hnutí propojená se silným švédským hnutím pracujících, mající silný vliv na švédskou politiku a společnost, a
2. novější seskupení, zahrnující např. hnutí žen nebo environmentální hnutí.

Ve svých definicích často zdůrazňují otevřenost a demokracii, že organizace musí nést nějaké ideologické poselství, že musí být otevřená pokud možno všem, že musí usilovat o vliv na veřejné mínění, že musí být nezávislá na vládě apod.

Do neziskového sektoru ve Švédsku lze zařadit také zájmové organizace (*intresseorganisation*), např. odborové svazy a zemědělské federace, organizace pro hendikepované, prohibiční hnutí apod.

Jako tzv. dobrovolnický sektor (*frivilligsektor*) je obvykle označována část neziskového sektoru zaměřená na poskytování sociálních služeb. Důraz je kladen především na společenský charakter aktivity a dobrovolnický aspekt účasti na ní, nikoli na její účel. Patří sem především organizace zabývající se poskytováním zdravotní a sociální péče.

Hlavní typy organizací ve švédském neziskovém sektoru

A) Největší a nejvýznamnější skupinou jsou **sdružení (asociace)**. Lze je klasifikovat např. takto:

1. Sdružení pro rekreaci a služby

   Nejčetnější jsou sdružení zabývající se sportem, např. Švédský turistický klub (*Svenska Turistföreningen* – www.svenskaturistforeningen.se). V názvu se obvykle používá výrazu *förening*, je-li sdružení otevřené a přístupné všem zájemcům. Uzavřenější

formy sdružení jsou označovány jako *klubb* (klub), *sällskap* (společenství), *orden* (řád), *broderskap* (bratrstvo) apod.

2. Sdružení se společenskými nebo ideologickými cíli

Sem lze řadit skupiny pro zachování a ochranu životního prostředí, např. Společnost pro ochranu přírody (*Svenska Naturskyddsföreningen* – www.snf.se), Greenpeace (*Greenpeace Sverige* – www.greenpeace.org/sweden), pro podporu národní obrany, např. Švédský svaz pro brannou výchovu (*Svenska Försvarsutbildningsförbundet* – www.forsvarsutbildarna.se), reprezentující postižené spoluobčany, např. Švédské sdružení zrakově postižených (*Synskadades Riksförbund* – www.srfriks.org), Švédská sdružení Independent Living (*Stil-Stiftarna av Independent Living i Sverige* – www.stil.se), další sdružení, např. Švédský červený kříž (*Svenska Röda Korset* – www.redcross.se), Save the Children (*Rädda Barnen* – www.rb.se), Amnesty International (www.amnesty.se), Armáda spásy (*Frälsningsarmén* – www.fralsningsarmen.se), ale také politické strany, náboženské kongregace a další.

3. Hospodářská či družstevní sdružení

Sem patří např. velká tradiční spotřebitelská a výrobní družstva, spořitelny, družstevní banky, hypoteční sdružení, pojišťovací společnosti atd. Také se objevují nové formy sdružení, tzv. neo-kooperativy (*nykooperation*), např. družstevní centra péče o děti, nebo spolupráce mezi postiženými, umělci, řemeslníky apod.

4. Sdružení na trhu práce

Jedná se především o odbory a sdružení zaměstnavatelů. Ke svému označení používají nejčastěji termínu *förening* (historicky také *gille* a *skrå*, tzn. cechy).

B) Dalším typem jsou **nadace**.

Patří mezi ně např. Švédská církev (*Svenska kyrkan* – www.svenskakyrkan.se). Často jsou napojené na místní nebo ústřední vládu a jsou zakládány pro veřejný prospěch, jak je stanoveno zákonem. Mohou být soukromé, pak jsou dozorovány a spravovány regionální či místní správou, nebo zakládány přímo vládou či regionální/místní správou, aby poskytovaly určité služby. Některé jsou zakládány s cílem získávat peněžní prostředky pro určitý účel (např. výzkum rakoviny). Ve Švédsku působí také řada tzv. rodinných nadací, penzijních, či zaměstnaneckých nadací apod.

Právní rámec

Švédský právní systém lze zařadit do kontinentálního práva (*civil law*). Právní postavení neziskových organizací v sobě však nese prvky anglosaského práva (*common law*), jelikož

základní právní formy neziskových organizací nejsou upraveny žádným komplexním a konkrétním právním kodexem (kromě nejnovější právní úpravy nadací). Regulace švédského neziskového sektoru je z velké části založena na výrocích odborníků a soudních precedentech, především na rozhodnutích Nejvyššího správního soudu. Dále také některé další oblasti práva mají vztah k neziskovým organizacím, především sdružovací právo (*associationsrätt*), daňové zákony týkající se sdružení a nadací apod. Švédské neziskové organizace nabývají dvou základních právních forem:

1. Sdružení (asociace), a to
    a. sdružení typu ideell (*ideell förening*)
    b. hospodářské sdružení (*ekonomiska förening*) a
2. nadace (*stiftelse*).

Hospodářské sdružení

Švédské právo nezná obecnou právní definici pro hospodářská sdružení. Podle Hemströma *„… sdružení vzniká, když se skupina jednotlivců (či právnických osob) spojí, aby spolupracovali v rámci organizovaného celku za společným účelem a po určitou dobu“ (Hemström, in Lundström – Wijkström, 1995, s. 13).*

Zákon o hospodářských sdruženích (*Lag (1987:667) om ekonomiska föreningar*) poskytuje obecnou definici hospodářského sdružení (1 kap. 1 §): „Hospodářské sdružení má za cíl prosazovat hospodářské zájmy svých členů prostřednictvím hospodářské činnosti, na které se členové podílejí, a to jako spotřebitelé, dodavatelé, poskytovatelé vlastní práce, uživatelé služeb sdružení, či jiným podobným způsobem.“

Dále zákon stanoví obecné principy, na kterých jsou uvedená sdružení založena. Podle zákona hospodářské sdružení podléhá registraci v registru sdružení (*Föreningsregistret*) u Švédského úřadu pro obchodní registraci (*Bolagsverket* – www.bolagsverket.se). Každé hospodářské družení ustanovuje nejméně jednoho revizora a podléhá jeho auditu či namátkové kontrole (o té rozhodují orgány regionální správy). Revizní zprávy jsou veřejné a kdokoli do nich může nahlížet. Zákon stanoví podmínky, za kterých musí revizor zaslat kopii revizní zprávy výše zmíněnému úřadu pro obchodní registraci či Daňovému úřadu (*Skatteverket* - www.skatteverket.se). Většina družstev nabývá právní formy hospodářského sdružení. Jinou družstevní formu zákon neuznává.

Sdružení typu ideell

Toto sdružení není ve stávajícím právním řádu definováno. Jedná se de facto o jakousi reziduální kategorii, do které lze zařadit všechna sdružení, která nespadají pod kategorii hospodářských sdružení. Sdružení musí mít pouze neziskový charakter a cíle. Ty mohou být např. náboženské, charitativní, vědecké, či politické.

Na tato sdružení se v aktuální právní praxi nahlíží buďto prostřednictvím analogie s právní úpravou hospodářského sdružení, nebo odvoláním na obecné zásady právní. Registrační čísla jsou sdružením typu *ideell* přidělována Daňovým úřadem. Svůj název si sdružení může zaregistrovat u Švédského úřadu pro obchodní registraci. Mezi hlavní sdružení typu *ideell* se řadí např. jak odborové organizace, tak sdružení zaměstnavatelů.

Nadace

Do roku 1994 neexistovala ve Švédsku ani právní úprava nadací. Nadace nebyly regulovány ani sdružovacím právem. Několik právních odkazů na nadace existovalo v tzv. pravidlech dohledu nad nadacemi, upravenými Zákonem o dohledu nad nadacemi (*Lag (1929:116) om tillsyn över stiftelser*). Nadace byla stručně definována jako (1 §) „majetek vydělený ve smyslu samostatného vkladu, který dlouhodobě slouží určitému účelu.“ Zákon byl zrušen 1. 1. 1996.

Nyní jsou nadace ve švédském právu komplexně upraveny v těchto právních textech: Zákon o nadacích (*Stiftelselag (1994:1220)*), Zákon o zavedení zákona o nadacích (*Lag (1994:1221) om införande av stiftelselagen (1994:1220)*), Ustanovení o nadacích (*Stiftelseförordning (1995:1280)*) a Zákon o zrušení nadací v některých případech (*Lag (2001:845) om upplösning av stiftelser i vissa fall*). Zákon o nadacích stanoví, že (1 kap. 2 §) „nadace vzniká vydělením majetku jedním nebo více členy nadace, jež je trvale a nezávisle spravován za přesně stanoveným účelem.“ Zákon také hovoří o „výběrčí nadaci“ (*insamlingsstiftelse*, 11 kap. 1§), „nadaci kolektivní smlouvy“ (*kollektivavstalsstiftelse*, 11 kap. 3 §), o „penzijní nadaci“ (*pensionsstiftelse*) a „zaměstnanecké nadaci“ (*personalsstiftelse*, obě 1 kap 1 §).

Zda a jak musí nadace vést účetnictví, stanoví Zákon o účetnictví (*Bokföringslag (1999:1078)*). Každá nadace musí mít nejméně jednoho revizora, který se při své činnosti řídí dle Zákona o účetnictví. Na činnost nadací dohlíží oddělení inspekce (*tillsynsmyndighet*) (dle sídla nadace) příslušného úřadu regionální správy (*länsstyrelse*) (9 kap.). Zákon stanoví, které nadace se musí registrovat v registru nadací (*stiftelseregister*) (10 kap.). Jedná se o ty, které musí dle Zákona o účetnictví publikovat výroční zprávu, a o ty, pro které to určili zakladatelé

v zakládací listině. Příslušným registračním oddělením (*registreringsmyndighet*) je výše zmíněný úřad regionální správy příslušný pro dohled nad nadací.

Neziskový statut

Aby organizace ve Švédsku získala a čerpala výhody z oficiálního neziskového statutu, musí splnit podmínku sloužit „veřejnému prospěchu“. Dle Zákona o dani z příjmu (*Inkomstskattelag (1999:1229)*) se jedná zejména o kombinaci těchto požadavků (liší se pro různé formy neziskových organizací, 7 kap.):

1. Požadavky týkající se účelu, cíle (např. péče o a výchova dětí, poskytování podpory pro výuku a vzdělání, poskytování pomoci potřebným, provádění vědeckého výzkumu, podpora severské spolupráce, podpora švédské obrany apod.),
2. požadavky týkající se aktivity (směřující ke splnění výše uvedených cílů),
3. požadavky týkající se dosažení výsledků (výsledky mají odpovídat zdrojům na ně vynaloženým) a
4. požadavky týkající se otevřenosti.

Neziskový status znamená pro organizaci především tyto výhody:

1. Právo organizovat loterie a sázkové hry (upraveno v Zákonu o loteriích *(Lotterilag (1994:1000)*),
2. právo žádat o dotace od vládních institucí na různé úrovni a
3. právo na různé výjimky či osvobození od daně z přidané hodnoty či jiných daní (pro aktivity neziskovými organizacemi obvykle využívané pro získání finančních zdrojů).

Také existují „polooficiální“ formy neziskového statutu, přinášející výhody více než 200 organizacím, které jsou prohlášeny za organizaci typu *ideell*, a to buď národní telefonickou společností, poštovní službou, či Nadací pro kontrolu zdrojů získaných sbírkami (*Stiftelsen för Insamlingskontroll*, SFI – www.insamlingskontroll.a.se). Její důležitou úlohou je dbát na to, aby zdroje získané organizacemi byly skutečně vynaloženy na veřejně prospěšný účel, na který byly vybrány. Splnění této podmínky znamená pro organizace mimo jiné právo využívat znaku SFI, či nárok používat speciální čísla účtů z lehce zapamatovatelných sérií, rezervovaných pro neziskové sbírky.

Právní kroky v souvislosti s možností zneužití neziskových organizací pro financování terorismu

Možnosti zneužití aktivit neziskových organizací pro potřeby financování terorismu se bezprostředně týkají tři zákony, z čehož jeden byl přijat již v 90. letech a dva jako reakce na teroristické útoky v USA v září 2001.

Zákon o ochraně bezpečnosti (*Säkerhetsskyddslag (1996:627)*) má zajistit:

1. ochranu proti špionáži, sabotáži a jiným kriminálním činům, které mohou ohrozit bezpečnost státu,
2. ochranu v dalších případech pro činnosti vyžadující utajení dle Zákona o utajení (1980:100) a týkající se státní bezpečnosti a
3. ochranu proti teroristickým činům dle 2 § Zákona (2003:148) o trestání teroristických trestných činů (terorismu), včetně činů, které neohrožují přímo státní bezpečnost.

Zákon se mimo jiné vztahuje také na sdružení a nadace, na které uplatňuje zákonný vliv stát, regionální či místní správa (viz výše).

Zákon o trestání financování určitých závažných trestných činů v některých případech (*Lag (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, m. m.*) obsahuje ustanovení pro realizaci mezinárodní konvence o boji proti financování terorismu, která byla přijata na valném shromáždění Organizace spojených národů 9. prosince 1999 (54/109). Zákon stanoví, že fyzické a právnické osoby, které jsou uvedeny Zákoně o opatřeních proti praní peněz (*Lag (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt*), mají povinnost ověřovat všechny transakce, o kterých lze pravděpodobně předpokládat, že se týkají aktiv, jež se mohou stát objektem trestného činu dle tohoto zákona. Nicméně zákon o praní peněz zmiňuje hospodářská sdružení a nadace pouze nepřímo a odkazuje zpět k Zákonu o hospodářských sdruženích a k Zákonu o nadacích (viz výše). O sdruženích typu *ideell* se nezmiňuje vůbec.

Posledním zákonem bezprostředně se dotýkajícím nebezpečí terorismu je Zákon o trestání teroristických trestných činů (*Lag (2003:148) om straff för terroristbrott*). Ten obsahuje ustanovení pro realizaci rámcového rozhodnutí Evropské unie o boji proti terorismu ze 13. června 2002 (2002/475/RIF)2. Zákon vyjmenovává 19 trestných činů, které spadají do jeho působnosti, přičemž se nejčastěji odkazuje na Trestní zákoník (*Brottsbalk (1962:700)*).

Evropská unie, financování terorismu a švédský neziskový sektor

Je tedy zřejmé, že Švédsko reflektuje (i právně) a zapojuje se do mezinárodního úsilí o potírání nebezpečí financování terorismu, zejména v rámci Organizace spojených národů a Evropské unie. V této sféře se EU zaměřuje na tři klíčové oblasti:

1. Zlepšování spolupráce při výměně informací mezi kompetentními autoritami (na národní, evropské i mezinárodní úrovni),
2. zlepšování možnosti sledovat finanční transakce a
3. zvyšování transparentnosti právnických osob (*Freedom, Security and Justice…*).

Ve třetí oblasti se jedná zejména o obavy o možnost zneužití neziskového sektoru pro financování terorismu. Tyto obavy vedly v listopadu 2005 k vydání Sdělení Evropské komise (COM (2005) 620) *The Prevention of and Fight against Terrorist Financing through enhanced national level coordination and greater transparency of the non-profit sector*, jež obsahuje návrhy praktických kroků ve smyslu dosažení cílů ve výše uvedených třech klíčových oblastech.

Jeho vydání předcházela diskuse, ke které se připojily i švédské nevládní organizace. Pomineme-li názor, že diskuse byla příliš krátká a málo intenzivní, lze se setkat především s těmito výhradami:

- Vzhledem k celkovému počtu neziskových organizací je počet těch, které by nějakým způsobem mohly podporovat terorismus, zanedbatelný.
- I když budou tyto návrhy přijaty a aplikovány, existuje řada jiných způsobů, jak terorismus financovat.
- Návrhy povedou k těžkému administrativnímu, a tudíž i finančnímu zatížení dotčených neziskových organizací.
- Dokument nezmiňuje nezávislost neziskových organizací na státních orgánech. Některé z návrhů by mohly vést ke zpochybnění základních demokratických hodnot (jestliže by státní orgány získaly formálně možnost vyšetřovat organizace, které mají v dané zemi např. politické cíle).
- Některé z nich by mohly vést ke zpochybnění lidských či společenských hodnot (neboť např. neziskové organizace pracující v oblasti sociální či zdravotní péče musí mít možnost utajit informace o svých klientech či pacientech).
- Návrhy se dostatečně nevěnují možnosti, že neziskové organizace či jejich zastřešující organizace mohou samy mezi sebou rozvíjet systém kontroly.
- Návrhy dostatečně nezmiňují jiné možnosti, jak právně ošetřit tyto problémy (*Thorén, 2005*).

Slovy Jonase Thoréna *„V otevřené společnosti, jako je naše, mohou mít takové metody nevýhody nebo poškodit základní demokratické hodnoty nebo mít jiné škodlivé vedlejší efekty. … Návrhy povedou k neúnosné byrokratizaci, která vytvoří vážné překážky těmto organizacím a také poškodí ve společnosti potřebnou sociální práci. Návrhy jsou neúměrné, škodlivé*

aspekty a jiné negativní dopady zde nejsou zvažovány. … Existují jiné lepší právní možnosti řešení těchto problémů" (Thorén, 2005, s. 1). Jestliže švédské neziskové organizace hovoří o jiných možnostech právního ošetření boje proti financování terorismu, odvolávají se zejména na výše uvedený Zákon o trestání financování určitých závažných trestných činů v některých případech a Zákon o trestání teroristických trestných činů.

Závěr: Švédský stát a neziskový sektor

Švédsko je známo jako jeden z historicky nejvyspělejších sociálních států, pro svůj stabilní trh práce a vysokou úroveň sociální ochrany. Ačkoli tento model de facto minimalizoval potřebu neziskových organizací či občanské společnosti v dané oblasti (sociální), jak si všímají Lundström a Wijkström, *„… vztahy mezi státem a neziskovými organizacemi charakterizuje spolupráce a silné vazby, spíše než konkurence a konflikt" (Lundström – Wijkström, 1995, s. 19).* Silný švédský sociální stát, který reguloval celou řadu oblastí života svých občanů, tak paradoxně téměř nijak neupravoval, ani neomezoval činnost neziskového sektoru.

Vznik právních úprav od cca poloviny 90. let minulého století, které se týkají činnosti neziskového sektoru, se zdá být spíše důsledkem krize švédského sociálního státu na počátku 90. let, jeho postupného ústupu a souvisejícího růstu úlohy neziskového sektoru v uvolněných oblastech. Zdá se tudíž, že se zde nejedná o souvislost s obavami o zneužití neziskového sektoru pro financování teroristických organizací/skupin. Tyto obavy, sdílené též Švédskem, nepřinesly žádné zásadní změny v právní regulaci a postavení nevládních neziskových organizací.

Použité zdroje

Právní normy

Bokföringslag (1999:1078) (online), http://www.notisum.se/rnp/SLS/lag/19991078.HTM (8. 1. 2007).

Brottsbalk (1962:700) (online), http://www.notisum.se/rnp/SLS/LAG/19620700.htm (8. 1. 2007).

Inkomstskattelag (1999:1229) (online), http://www.notisum.se/Rnp/SLS/LAG/19991229.htm (8. 1. 2007).

Lag (1987:667) om ekonomiska föreningar (online), http://www.notisum.se/rnp/SLS/LAG/19870667.HTM (8. 1. 2007).

Lag (1994:1221) om införande av stiftelselagen (1994:1220) (online), http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/19941221.HTM (8. 1. 2007).

Lag (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, m. m. (online), http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/20020444.HTM (8. 1. 2007).

Lag (2003:148) om straff för terroristbrott (online), http://www.notisum.se/rnp/SLS/LAG/20030148.HTM (8. 1. 2007).

Lag (1929:116) om tillsyn över stiftelser (online), http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/19290116.HTM (8. 1. 2007).

Lag (2001:845) om upplösning av stiftelser i vissa fall (online), http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/20010845.HTM (8. 1. 2007).

Lag (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt (online), http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/19930768.HTM (8. 1. 2007).

Lotterilag (1994:1000) (online), http://www.notisum.se/rnp/SLS/LAG/19941000.HTM (8. 1. 2007).

Stiftelseförordning (1995:1280) (online), http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/19951280.htm (8. 1. 2007).

Stiftelselag (1994:1220) (online), http://www.notisum.se/rnp/SLS/LAG/19941220.HTM (8. 1. 2007).

Säkerhetsskyddslag (1996:627) (online), http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/19960627.HTM (8. 1. 2007).

Ostatní

Ekonomiska föreningar, bostadsrättsföreningar och kooperativa hyresrättsföreningar (online), http://www.bolagsverket.se/dokument/pdf/infomtrl/14.pdf (8. 1. 2007).

Freedom, Security and Justice – Terrorism – Terrorist financing (online), http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/terrorism/prevention/fsj_terrorism_prevention_disrupt_en.htm (8. 1. 2007).

Näringsdrivande ideell förening (online), http://www.bolagsverket.se/dokument/pdf/infomtrl/15.pdf (8. 1. 2007).

Lundström, Tommy – Wijkström, Filip (1995), 'Defining the Nonprofit Sector: Sweden', *Working Papers of the Johns Hopkins Comparative Nonprofit Sector Project*, č. 16. ISBN 1-886333-06-8.

The Prevention of and Fight against Terrorist Financing through enhanced national level coordination and greater transparency of the non-profit sector (online), http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2005:0620:FIN:EN:HTML (8. 1. 2007).

Thorén, Jonas (2005), *Comments on Draft recommendations to member states regarding a code of conduct for non-profit organisations to promote transparency and accountability best practices. An EU design for implementation of FATF Special Recommendations VIII – Non-profit Organisations* (online), http://ec.europa.eu/justice_home/news/consulting_public/code_conduct_npo/contributions/contribution_swedish_sport_confederation_en.pdf (8. 1. 2007).